

بیمارستان و دارالشفای حضرت زهرا (س) مرضیه (س)

مرگ داخل رحمی

IUFD

تاریخ بازنگری: مهر ماه ۱۳۹۶

فرصت رشد کردن و بالغ شدن داخل رحم داده شود.

اثر مرده زایی بر بارداری های بعدی:

مادری که تجربه مرده زایی را پشت سر گذاشته است، به سختی می تواند برای بارداری مجدد تصمیم بگیرد و آبستنی مجدد تا مدت ها آخرین فکری است که به ذهن مادر داغ دیده خطور می کند. با این حال برای برخی مادران ضروری است که در اولین فرصت ممکن دوباره باردار شوند. مادر شش تا هشت هفته پس از مرده زایی باید توسط متخصص زنان و زایمان معاینه شود. این ویزیت فرصت مناسبی است تا مادر سوال هایی را که در این مدت برایش پیش آمده است از متخصص بپرسد و اگر آماده است درباره تلاش برای بارداری بعدی نیز با متخصص مشورت کند. برخی والدین می خواهند شانس خود برای داشتن فرزند را بلافاصله پس از مرده زایی امتحان کنند، حال آن که عده دیگری ترجیح می دهند بارداری بعدی را زمان بندی کنند تا هیچ یک از تاریخ های مهم مربوط به فرزند بعدی با مناسبت های جنین از دست رفته متقارن نباشد. اگر نتوان علت مشخصی را برای مرده زایی پیدا کرد، والدین این آسودگی خاطر را می یابند که دلیلی ندارد این اتفاق ناگوار دوباره رخ دهد. اگر جنین مرده ناهنجاری ژنتیکی داشته باشد، والدین برای مشاوره ژنتیک معرفی می شوند تا درباره روش های مختلف بارداری بعدی با متخصص ژنتیک مشورت کنند. اما اگر دلیل مرده زایی مشخص باشد، متخصص زنان و زایمان با همکاری والدین تلاش می کند تا احتمال بروز مجدد این اتفاق را کاهش دهد. به ویژه اگر مشکل مربوط به جفت یا رشد جنین باشد.

بارداری مجدد برای مادرانی که چنین تجربه ناگواری را پشت سر گذاشته اند، بسیار اضطراب آور خواهد بود و خاطرات ناخوشایندی را در ذهن شان زنده خواهد کرد.

پیشگیری از مرده زایی:

تمام مرده زایی ها قابل پیشگیری نیست. با این حال با رعایت توصیه های زیر می توان احتمال مرگ جنین در رحم را کاهش داد:

۱. ترک دخانیات - سیگار - قلیان و مواد مخدر
۲. خودداری از مصرف الکل و مواد در دوران بارداری
۳. در وقت های تعیین شده به متخصص زنان و زایمان یا ماما مراجعه کنید تا رشد و سلامت جنین بررسی شود.
۴. وزن خود را پیش از اقدام برای بارداری به حد مطلوب برسانید.
۵. از خود در مقابل عفونت محافظت کنید و از خوردن بعضی خوراکی ها خودداری کنید.
۶. درد زیر شکم یا خونریزی واژینال را بلافاصله به متخصص زنان و زایمان اطلاع دهید.
۷. به حرکت ها و تکان خوردن جنین توجه کنید و هر گونه نگرانی و مشکل را به سرعت با متخصص زنان و زایمان در میان بگذارید.
۸. خارش واژن را به متخصص اطلاع دهید.

*کانال تلگرام بیمارستان: @zahrayemarziye

منظور از مرده زایی این است که نوزاد بدون هیچ نشانه‌ای از حیات در هفته بیست و چهارم بارداری یا پس از آن متولد می شود . اگر جنین در طول بارداری مرده باشد، از اصطلاح مرگ درون رحمی استفاده می شود . نمونه دیگر بروز این عارضه (با درصد شیوع کمتر) این است که نوزاد در طول زایمان طبیعی می میرد .

علل مرگ جنین در رحم

دلایل متفاوتی برای مردن جنین در رحم مادر وجود دارد که از آن جمله می توان به عملکرد جفت ، عوامل ژنتیکی ، سلامت مادر ، بالا بودن سن مادر ، سبک زندگی وی و در نهایت عفونت در دوران بارداری اشاره کرد .

مشکلات مربوط به جفت مهم ترین علت مرگ نوزاد در رحم دانسته می شود که از آن با اصطلاح نارسایی جفت یاد می شود . علل دقیق نارسایی جفت مشخص نیست . بااین حال پزشکان مطمئن اند که اگر جفت عملکرد مناسبی نداشته باشد ، رگ هایی که مادر را به جنین متصل می کند ، منقبض و تنگ می شود . در نتیجه مواد مغذی و اکسیژن به اندازه کافی به جنین نمی رسد و نقص های رشدی پیش می آید .

مشکلات مربوط به رشد جنین محدودیت رشد داخل رحمی (IUGR) نامیده می شود . این نوزادان گاهی اوقات کوچک تر از حدی هستند که برای یک زمان معین از بارداری در نظر گرفته شده است .

بسیاری از جنین هایی که داخل شکم مادر می میرند ، نارس و کوچک تر از اندازه طبیعی هستند .

مسمومیت حاملگی نیز جریان خونی را که از طریق جفت به جنین می رسد کاهش می دهد .

نقص کروموزومی یا ژنتیکی نیز گاهی باعث مرده زایی می شود . در این حالت مغز ، قلب یا یکی از اندام های حیاتی نوزاد به نحو مناسبی رشد نکرده است .

خونریزی شدید در اواخر دوران بارداری یا هنگام زایمان نیز یکی از علل مرگ جنین محسوب می شود . مرگ جنین هنگام جدا شدن جفت از رحم (سقط جفت) رخ می دهد .

ابتلا مادر به بیماری های مختلفی چون دیابت و در موارد نادرتر عفونت هایی مانند آنفلوآنزا ، لیستریا یا توکسوپلاسموز نیز ممکن است علت مرگ جنین در رحم باشد .

هر چه سن مادر بالاتر برود ، احتمال مرده زایی نیز افزایش می یابد که در حوالی هفته چهل و یکم به اوج خود می رسد . بنابراین در بعضی بیمارستان ها به مادران آینده توصیه می شود که القای زایمان در هفته سی و نهم یا چهل ام ، قبل از موعد مقرر یا راس آن ، انجام شود .

عوامل مرتبط با سبک زندگی مانند چاقی یا سیگار -قلیان کشیدن در دوران بارداری نیز احتمال مرده زایی را افزایش می دهد . استعمال دخانیات رسیدن اکسیژن به جنین از طریق جفت را کاهش می دهد و در نتیجه رشد جنین در رحم

محدود می شود .

پس از مرگ جنین در رحم چه اتفاقی می افتد ؟

واقعیت غم انگیز این است که مادر پس از مرگ جنین در رحم باز هم باید رنج زایمان را تحمل کند ، چون وضع حمل برای سلامتی مادر و بهبود جسمی وی بهتر است . جنین مرده در شکم مادر به ندرت با سزارین به دنیا آورده می شود . گروه پزشکی مراحل بعدی را ضمن رعایت کردن حال مادر و درک روحیه شکننده وی توضیح می دهد . زایمان در اکثر موارد به صورت مصنوعی (القایی) شروع می شود . متخصص زنان و زایمان روند زایمان را توضیح می دهد و به مادر زمان می دهد تا گفته های وی را قبل از شروع زایمان درک کند . زایمان چه طبیعی باشد چه القایی ، ماما یا متخصص زنان و زایمان مسکن بسیار قوی از مشتقات مورفین را به مادر ارائه می دهد . مادر می تواند میزان مورفین دریافتی را از طریق پمپ قابل کنترل با دست کم یا زیاد کند . اگر مادر دوقلو یا چندقلو باردار باشد و مرگ یکی از نوزادها تشخیص داده شده باشد ، متخصص توصیه می کند که زایمان از نوع القایی نباشد . ادامه درمان به شرایط خاص موجود بستگی دارد ؛ این که آیا جفت نوزادها مشترک است یا خیر و این که مرگ جنین در چه مرحله ای از بارداری رخ داده است . پزشک گاهی توصیه می کند که بهتر است به قل (های) دیگر مدت کوتاهی